

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

Toimetustel. tel. 475-91. Talitustel. tel. 468-24
TALLINN, Toomkooli 13.

Tellimishind aastas Kr. 5.—
ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—
Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR

JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussekttsiooni juhataja J. Janusson
Sekttsiooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussekttsiooni juhataja J. Kurkus
Sekttsiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 8

Tallinn, 21. veebruaril 1939

V aastakäik

SISU:

	Jk.
POLLUMAJANDUS	
Piimasaaduste väljavedu 1938. a.	138
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS	
Väliskaubandus jaanuaris 1939. a.	141
Raudteetegevus detsembris 1938. a.	144
Raudteetegevus 1938. a.	145
Lühiaudiseid	146
LAEVANDUS	
Inglise kaubalaevastiku toetamise kava	147
POLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD	
Võiturg	148
Kasviinturg	148
Peekoniturg	149
Tapaloomade- ja lihaturg	149
Põllumajanduslik väljavedu	149
Toornahkade turg	150
Kanamunaturg	150
Piimaturg	150
Aedviljaturg	151
Kalaturg	152
INFORMATSIOONI OSA	
Eesti Panga nädalaaruanne	152
VALISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED	
Riigi Teatajas ja Riigi Teataja erivaljaandes „Eesti Vabariigi lepingud välisriikidega“ 1938 aval- datud kaubandus- ja maksete lepped ning tea- daanded nende kohta	153
Soome-Saksa kliiringsaldo	153
Inglise ja Saksa osatähtsus soome väliskaubanduses	153
Läti kaupade sisseveo soodustamine Kreekas	153
Läti võtab osa Leipzig messist	154
Läti-Hollandi kaubanduskokkulepe	154
Põllumajanduse tulukus Lätis	154
Kanaliseerimisprojektide tööstuse asutamine Lätis	154
Leedu telliskivitööstus	154
Seadusprojekt Majandusnõukogu ellukutsutamiseks	154
Leedu-NSVL-u kaubanduskokkulepe	154
Leedu väliskaubandus 1938. a.	155
Rootsi-Saksa kaubanduskokkulepe	155
Rootsi väliskaubanduse väljavaateid	155
Sun- ja sõratõve kahjud Rootsis	156
Inglise-Saksa kivisöekspordi kokkulepe	156
Eesti väliskaubandusbilans	156

CONTENTS:

	Page
AGRICULTURE	
Exports of Dairy Produce in 1938	138
INDUSTRY AND TRADE	
Foreign Trade in January, 1939	141
Railways in December, 1938	144
Railways in 1938	145
Sundry Information	146
SHIPPING	
Scheme of Promoting British Shipping	147
AGRICULTURAL MARKETS	
Butter Market	148
Casene Market	148
Bacon Market	149
Cattle and Meat Market	149
Exports of Agricultural Products	149
Rawhide Market	150
Egg Market	150
Milk Market	150
Vegetable Market	151
Fish Market	152
INFORMATION PART	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	152
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Finnish-German Clearing Balance	153
Shares of United Kingdom and Germany in Fin- nish Foreign Trade	153
Promotion of Latvian Imports into Greece	153
Latvia Participates in Leipzig Fair	154
Letto-Dutch Trade Agreement	154
Remunerativeness of Latvian Agriculture	154
Foundation of Sewage Pipe Industry in Latvia	154
Lithuanian Brick Industry	154
Foundation of Economic Council	154
Lithuanian-U.S.S.R. Trade Agreement	154
Lithuanian Foreign Trade in 1938	155
Swedish-German Trade Agreement	155
Outlook of Swedish Foreign Trade	155
Damages from Foot and Mouth Disease in Sweden	156
Anglo-German Agreement regarding Coal Exports	156
Estonian Trade Balances	156

PÕLLUMAJANDUS

PIIMASAADUSTE VÄLJAVEDU 1938. A.

EXPORTS OF DAIRY PRODUCE IN 1938.

Agr. J. Jaanhold.

Senini pidasime või väljaveo rekordaastaks 1931. a., müüd möödunud aasta osutus rekordaastaks. Kokkutoodud piim piimatalusse oli küll juba 1937. a. suurem kui 1931. a. oma.

Või väljavedu. 1938. a. esitati võid välja-
Butter Exports. veokontrollile 303 860 tünni, millest osutus väljaveoks kõlblikuks 301 648 tünni ehk 99,3% ja väljaveokeelu alla sattus 2 212 tünni ehk 0,7%. 1937. a. esitati väljaveokontrollile 276 981,5 tünni, seega oli juurdekasv 1938. a. 26 878,5 tünni ehk 9,7%. 1937. a. oli juurdekasv e. a. vastu 17,3%. 1938. a. kohta ei ole piimatallituste poolt aastaaruanded veel koostatud ja kontrolljaamale esitatud, seepärast puudub veel täieline ülevaade piimatallituste täpsate läbikäikude kohta. Kuid 1937. aastal kokkutoodud piimast valmistati võiks 97,7% ja kogu valmistatud võist saadeti välisurgudele 83%, seega läks kogu kokkutoodud piimast piimatoojale tagasiandmiseks või näol ja siseturu varustamiseks piima, koore kui ka juustu ning võiga ümmarguselt kõige rohkem kuni 20% üldtoodangust. Sama vahetorkord oli arvatavasti ka 1938. a.

Väljaveolubasid anti kontrolli poolt 1938. a. 290 000 tünni võile. e. a. 259 456,5 tünni vastu. Seega on või väljaveos juurdekasv 11,8%. M. a. või väljavedu ületas 1931. a. oma 290 000—283 953=6 047 tünni ehk 2,1%. 2 212 tünni võis, mis kontrolli poolt pandi väljaveo keelu alla, keelu põhjuseks osutus:

Veesisaldus üle 16%	1 370 tünni ehk 62%
Maitselt ja lõhnalt alla 10 palli	385 " " 17%
Hallitus võil	236 " " 11%
Puudulik pakkimine	101 " " 5%
Alakaal tünnid	82 " " 4%
Kuuma ilmaga transp. sulanud	38 " " 1%

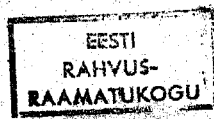
Kontrollile esitatud või ositus kuude järgi:

	1938		1937		Väljaveoks kee- latud 1938. a.		1937. a.	
	Tünne	Suhe	suhe	Tünne	Suhe	suhe	suhe	
Jaanuar	16 636,5	42	41	108	0,6	0,6	0,7	
Veebruar	13 733	34	38	99	0,7	0,6	0,6	
Märts	16 641	42	37	54	0,3	1,5		

	1938		1937		Väljaveoks kee- latud 1938. a.		1937. a.	
	Tünne	Suhe	suhe	Tünne	Suhe	suhe	suhe	
Aprill	19 879	50	58	125	0,6	0,9		
Mai	25 326	63	62	182	0,7	1,1		
Juuni	39 893,5	100	100	236	0,6	1,0		
Juuli	39 975,5	100	87	402	1,0	1,2		
August	37 866	93	86	273	0,7	1,3		
September	33 995,5	85	88	386	1,1	0,8		
Oktoober	25 139,5	63	78	125	0,5	1,1		
November	19 160	48	54	111	0,6	0,5		
Detsember	16 114,5	40	43	111	0,7	0,7		
Kokku	303 860	—	—	2212	—	—		
Keškm.	—	—	—	—	0,7	1,0		

Või väljaveos on meil suuremaid puudusi, et võikogused kuude viisi jagunevad väga ebaühtlaselt, mis takistab meie välisostjaskonna alatist võrdset varustamist. Kuid kuu miinimum, mis meil on veebr., näib siiski alatiselt tõusvat. Kui 1936. a. miin.- ja maks.-suhe oli 26:100, siis 1937. a. oli 33:100 ja 1938. a. 34:100. Tähenab, suurema võikogusega kuu on 3 korda suurem väiksema võikogusega kuust. Mõnel kuul näis see suhe 1938. a. tasanduvat, nagu märtsis, juulis, aug., kuid teised näitavad seevastu tagasiminekut, nagu kolm viimast kuud. Väljaveokeelu alla kuulub peagu ühtlane % kõigil kuul, arvatud välja märtsi miinimum 0,3%-ga, juuli — 1,0%-ga, mil seda arvu aitas tunduvalt tõsta võrdlemisi rohkesti ettetulnud hallitus võil, ja sept., mil suure vee-% tõttu tuli jätta võrdlemisi palju võid siseturule. Suurim (62%) väljaveokeelu põhjus oli veesisaldus võis, kuid sellele olgu veel lisatud juurde, et soolata võis tuleb rohkem ette üle 16%-st veesisaldusega võid ja nimelt 3:2. Väljaveetud või ositus sihtmaade järgi järgmiselt:

	1938		1937	
	Tünne	%	Tünne	%
P.-Inglise	102 049	62,7	61,4	36,9
Mujale Inglise	79 744			
Saksa	106 945			
Iraaliasse	541	0,4	1,7	
Kreeka	295			
Belgiasse	249			
Palestiinasse	150			
Muud mütigid	27			
	290 000	100	100	

Inglise osatähtsus või väljaveos näib kasvavat aasta-aastalt, kuna 1936. a. oli see 54,6%. Saksa turg on jäänud täpsalt e. a. tasemele, kuna teiste väiksemate turgude osatähtsus on veelgi vähenenud ja peamiselt šveitsi arvel, kuhu 1937. a. saatsime 3 752 tünni ehk 1,4% üldväljaveost. Üldse oli väljaveo tõus 1938. a. e. a. vastu 30 543,5 tünni ehk 11,8%.

Võimihus. 1938. a. kontrollile esitatud *Quality of Butter* või, mis koguselt oli 303 860 tünni, ositus mihuselt maakondade järgi:

	Võikoigus tünnaides	Sellest %/o		1938. a. keskm. pall		1937. a. keskm. pall		
		I sorti	II sorti	Taval. hind	Kest. hind	Taval. hind	Kest. hind	
Viru	27 333,5	97,1	2,4	0,5	12,2	11,9	12,1	11,9
Järva	39 575	98,0	1,8	0,4	12,1	11,8	12,1	11,7
Harju	22 580	97,2	2,4	0,4	12,1	11,8	12,1	11,6
Lääne	21 475,5	96,3	2,8	0,9	12,1	11,9	12,1	11,6
Saare	11 273	96,3	2,3	1,4	12,2	11,9	12,1	11,9
Pärnu	38 864	96,3	2,9	0,8	12,1	11,8	12,1	11,9
Viljandi	53 034	97,9	1,5	0,6	12,2	11,8	12,1	11,8
Tartu	47 068	95,6	3,4	1,0	12,1	11,8	12,1	11,8
Valga	17 394	98,5	1,0	0,5	12,2	11,6	12,1	12,0
Võru	25 258	96,5	2,5	1,0	12,2	11,7	12,1	11,8
Petseri	505	91,5	—	8,5	12,0	10,3	11,9	11,7
	303 860	97,0	2,3	0,7	12,1	11,8	12,1	11,8

Petserimaal tegutseb ainult üks ühispiimatalitus, seepärast ei sa seda võrrelda teiste maakondade keskmistega. Eelmisel aastal oli Valgamaa oma võrdlemisi suurte piimatalitustega parimal kohal, seda ka silmanähtavalt 1937. a., mil ta ainuüksi saavutas kestuskatsete hindamisel keskmise hindepalli 12,0, saavutas 1938. a. küll ka kõrgeima I sordi %, kuid kestuskatsetel seevastu madalama keskmise, nimelt 11,6. Kui 1937. a. oli tavaliste hindamiste keskmine pall kõigis maakonnas 12,1, kõikisid need 1938. a. juba 12,1 ja 12,2. Üleriiklikult on aga tavaliste kui ka kestushindamiste keskmised tulemused mõlemal aastal ühed ja samad, nimelt 12,1 ja 11,8. Kuidas võimihus tavaliste hindamiste järgi aastate kestel on paranenud, selleks järgnev kokkuvõtte:

	I sort, hinnatud 12 palli ja üle		II sort, hinnatud 10—12 palli		III sort, hinnatud alla 10 palli väljaveoks keelatud	
	Tünne	%	Tünne	%	Tünne	%
1938	296 300,5	97,5	7 174,5	2,4	385	0,1
1937	269 567,5	97,3	7 149	2,6	265	0,1
1936	226 012	95,7	9 675	4,1	399	0,2
1935	220 819	96,8	6 661	2,9	576	0,3
1934	207 817	95,6	8 723	4,0	773	0,4

Näib, et 5 aasta kestel ei olnud suuremaid muudatusi võisortide suhtarvudes, kuid siiski näeme paranemistendentsi I sordi alalise tõusu suunas ja teise ning kolmanda sordi suhtarvude vähenemises.

Väikese läbikäiguga piimatalitused, eriti nn. „kääbuspiimatalitused“ ei suuda valmistada hea mihusega võid, mida põhjustavad ikas nende tööstuste mitte otstarbekad ehitused või puudulikud seadised. Sama võime kinnitada ka 1938. a. kohta tehtud järgneva kokkuvõtte põhjal:

	Tavalisel hindamisel keskmise pall	Kestushindamisel keskmise pall	Piimatoot. arv rühmas	Piimat. arv, millis. kestus-hind, keskm. alla 12 palli	Piimat. arv, millis. kestus-hind, keskm. alla 11 palli
Piimatalituste läbikäigu rühmitised tünnaide arvu järgi					
alla 250 tünni	11,77	11,31	19	14	5
251—500 „	12,03	11,51	37	27	7
501—800 „	12,07	11,63	59	35	7
801—1000 „	12,11	11,89	24	10	0
1001—1500 „	12,16	11,85	53	21	2
1501—2000 „	12,17	11,90	31	8	0
2001—3000 „	12,16	11,83	27	16	0
3001 ja üle „	12,21	11,86	10	5	0

Piimatalituste kolmel esimesel rühmal, s. o. kuni 800 tünni võid, mis on arvatatud ümber piimale, annab aastaläbikäigu umbes 1 milj. kg. piima, on piiriks, kust allapoole see ei suuda võimihuselt võistelda teiste suuremate läbikäikudega piimatalitustega. Eriti nõrga mihusega võid on valmistanud need 19 „kääbuspiimatalitust“, millised aasta jooksul on kontrollile esitanud alla 250 tünni võid.

Olgu tähendatud, et viimaste arv väheneb aasta-aastalt. Nii oli 1935. a. selliseid 52, 1936. a. — 45, 1937. a. — 24 ja 1938. a. jäi neid ainult 19.

Juustu väljavedu ja -mihus. Kui meie 1937. a. nimetasime juustu väljaveo rekord aastaks, andis m. a. juustu väljaveos tagasiminekut, nimelt 277 195,2 kg — 229 974,9 kg

= 47 220,3 kg ehk 16%. See tagasimineku toimus seetõttu, et aasta vahetusel kaotasime juustu väljaveo sihtmaade nimekirjast NSVL-u, kuhu 1937. a. paigutasime 73 258,9 kg hollandi ja osalt tilsiti juustu. NSVL ütles meilt juustu ostmise üles, kuna mujale turgudele ei nõuta mainitud juustusorte. Müües neid juustusorte NSVL-u suutsime lühikese ajaga tösta ka nende juustusortide toodangut ja parandada mihust.

Väljaveokontrollile esitati 1938. a. šveitsi juustu:

	Esitatud kontrollile		Sellest Väljav. köibli.		Väljav. keelat.	
	kg	%	kg	%	kg	%
P.K. „Võieksport“	210 768,5	80	198 610,5	94,6	12 151	5,4
J. Imhof	27 750	11	27 296	98,5	454	1,5
E. Seemn. Ühis.	28 382	9	22 789	97,4	593	2,6
Kokku	261 895,5	100	248 695,5	95,0	13 200	5,0

Peale šveitsi juustu esitas P. K. „Võieksport“ veel pehmet ja konservjuustu 253,44 kg, milline kõik osutus väljaveoks köiblikuks.

80% juustust esitati P. K. „Võieksporti“ kaudu ja seda muidugi seepärast, et Saksa turu varustamise kontingent oli kõik „Võieksporti“ käes, kuhu peamiselt veeti meie juust. Et mujale turgudele juustu väljaveodu oli liiga piiratud ja isegi tõkestatud, pidid teised eksportörid, J. Imhof ja E. Seemnevilja ühisus, umbes aasta keskpaiku loobuma juustu väljaveost ja endi tööstusis valmistatud juustu, mida nad senini peamiselt eksportisidki, andma edasi P. K. „Võieksportile“. Juustu veeti 1938. a. välja maade ja eksportöride järgi järgmiselt:

	P. K. „Võieksport“	J. Imhof	E. Seemn. Ühisus	Kokku	
				kg	%
Saksa	200 975	—	—	200 975	87,4
P.-Ameerika	1 851,2	10 583	7 813	20 197,2	8,8
Prantsuse	—	4 236	—	4 236	1,8
Egiptus	1 771	—	—	1 771	2,0
Kreeka	903	—	—	903	
Belgia	—	902	—	902	
Inglise	782	—	—	782	
Norra	143	—	—	143	
NSVL	32,5	—	—	32,5	
Muud müügid	33,2	—	—	33,2	
Kokku	206 490,9	15 671	7 813	229 974,9	100

Näib, et juustul ei ole küllaldast turgu. Saksa turg omab kindlat kontingenti ja see täidetakse täieliselt, mujal on aga kitsendusi, nii et juustuvalmistamise forsseerimine jääb senini küsitaivaks.

Kontrollile esitatud šveitsi juust ositus hindamisel mihusest järgmiselt:

	1938. a. hinnatud		1937	1936	
	Rataste arv	Netokaal kg			
12 palli A liiki	192	14 770	6	6,6	14,0
12 „ B „	514	40 056,5	15	13,8	11,5
11 „ A „	54	3 724	1	2,8	7,1
11 „ B „	1 485	111 051	43	40,1	35,3
10 „ A „	1	84	—	—	0,3
10 „ B „	143	10 794	4	7,7	5,8
10 „ C „	902	68 276	26	22,7	6,8
9 „	172	13 200	5	6,2	19,7
Kokku	3 463	261 895,5	100	100	100

Toodud kokkuvõttest ei ole märgata, et juustumihus 1938. a. nimetamisväärtki paranes. Mõni juustutööstus laseb mõnikord päris korralikud juustud välja, kuid samas taas üsna nõrga mihusega. Ei ole senini ühtki juustutööstust, milline püsivalt valmistaks ainult head kaupa.

Piimpulbri väljavedu. Piimpulbrit 1938. a. valmis-
tased väljaveoks Särevere
Exports of piimatehas ja Aravete ühis-
Powdered Milk. piimatalitus, esimene saatis
välja P. K. „Võieksporti“ ja teine Hellati
kaudu. Kontrollile esitati ja veeti välja
täispiimpulbrit järgmiselt kg:

	P. K. „Võieksport“	Hellat	Kokku	%
Esitati ja väljaveoks köiblik	80 754	30 000	110 754	95,1
Väljaveoks keelatud	1 500	4 200	5 700	4,9
Kokku	82 254	34 200	116 454	100
Veeti välja:				
Saksa	68 200	23 300	91 500	83,7
Soome	11 800	5 200	17 000	15,6
Kreeka	500	—	500	0,5
Inglise	254	—	254	0,2
Kokku	80 754	28 500	109 254	100

Kondenspiima väljavedu. Kondenspiima valmistas
Exports of ainult Särevere piima-
Condensed Milk. tehas ja väljavedu toi-
mus P. K. „Võieksporti“
kaudu. 1938. a. jooksul esitati kondenspii-

ma kontrollile 263 627,48 kg, millest osutus väljaveokõlblikuks 253 095,92 kg ehk 96% ja väljaveo keeldu alla kuulus 10 531,56 kg ehk 4%. Väljaveoks lubatud kondenspiim suunati:

Inglisse	240 894	kg. ehk	97,9%
Vaba lattu	6 141,94	" "	2,5%
Kreeka	510,25	" "	0,2%
Kokku	247 486,19	kg. ehk	100 %

Rõõskpiima väljavedu.
Exports of Fresh Milk.

1937. a. veeti meilt NSVL-u piima, koort ja juustu, kuid 1938. a. piirduti ainult piimaga, kuna

muid piimasaadusi NSVL keeldus vastu võtmast. Piima veeti 1938. a. NSVL-u 4 394 025 kg. 1937. a. 2 854 833 kg vastu. Suvesoojal ajal piimasaatmine katkestati. Piima väljavedu NSVL-u toimus „Eesti Piima“ kaudu.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

VÄLISKAUBANDUS JAANUARIS 1939. A.

FOREIGN TRADE IN JANUARY, 1939.

Väliskaubandus arenes k. a. jaanuaris soodsalt. Kuigi väljavedu aasta esimesil kuul on madalseisus ja väliskaubandusbilanss sel perioodil on peagu pidevalt passiivne, andis väljavedu suurenenud kaupade käibe juures tubli ülejäägi ja bilanss kujunes k. a. jaanuaris 873 tuh. kr. võrra aktiivseks — 1,3 milj. kr-le ulatuva passiivse bilansi vastu m. a. samal kuul.

Kaupade käive kasvas võrreldes m. a. jaanuariga 13,6 milj. kr. 14,7 milj. kr-le (7,6%), kusjuures tõus toimus väljaveo arvel, kuna sissevedu näitas tagasiminekut. Väljavedu paisus võrreldes m. a. jaanuariga 6,2 milj. kr-lt 7,8 milj. kr-le ehk 1,6 milj. kr. (26,3%), kuna sissevedu kahanes samal ajal 7,5 milj. kr-lt 6,9 milj. kr-le ehk 0,6 milj. kr. (7,7%).

Väljavedu. — Exports.

Väljavedu suurenes võrreldes m. a. jaanuariga kõige enam elusloomade ja toit- ning maitseainete osas, kuid tundub juurdekaskv esines ka toor- ja poolvalmisainete ning valmisaaduste juures. Elusloomade väljavedu kasvas tänu suurenenud sigade ekspordile 614 tuh. kr-lt 931 tuh. kr-le (51,6%). Toit- ja maitseaineist, millede müük välisurgudele paisus 1,9 milj. kr-lt 2,4 milj. kr-le (26,8%), suurenes peamiselt karjasaaduste ja kala ning kalasaaduste väljavedu. Toor- ja poolvalmisainete ekspord kasvas 2,3 milj. kr-lt 2,9 milj. kr-le (26,9%)

— eeskätt tekstiil- ja keemiatööstustoorainete suurenenud ekspordil tõttu. Valmisaaduste väljavedu suurenes 1,4 milj. kr-lt 1,6 milj. kr-le (13,2%). Nimetatud kaupade ekspord näitas suuremas osas juurdekaskvu — eriti tekstiiltööstussaaduste ja keraamika ning muude mineraalkaupade osas.

Kaubariühmade osatähtsus väärtuselt jaanuaris 1938 — 39 (%)

Percentages on Separate Groups of Merchandises According to Value in January, 1938—39.

	Väljavedu Exports		Sissevedu Imports	
	1938	1939	1938	1939
I Elusloomad — <i>Animals, living</i>	12,0	10,0	0,0	0,0
II Toit- maitseained ja joogid — <i>Food Products, Stim. and Bever.</i>	80,8	80,2	7,2	14,3
III Toor- ja poolvalmisained — <i>Raw and Semi-Manufactured Materials</i>	37,7	37,5	27,4	26,1
IV Valmisaadused — <i>Manufactured Articles</i>	20,0	22,3	64,8	59,3
V Kallismetallid ja -kivid — <i>Precious Metals and Stones</i>	0,0	—	0,6	0,3
Kokku — <i>Total</i>	100	100	100	100

Toit- ja maitseainete väljavedu paisub endiselt elavana. Eriti hoogus oli karjasaaduste ja kala ning kalasaaduste väljavedu. Karjasaadusist osutas või tunduvalt juurdekaskvu. Võrreldes m. a. jaanuariga kasvas välisurgudele müüdud või kogus 654 tn-lt 811 tn-le (24,0%), kusjuures või eest saadud rahasumma kasvas samal ajal 1,1 milj. kr-lt 1,5 milj. kr-le (33,3%). Väär-

tuselt suhteliselt suurem juurdekasv näitab ühtlasi, et või eest saadi tänava ka tunduvalt paremat hinda. Munade väljaveohooaeg algab tavaliselt aasta II veerandil, kuid tänava võrdlemisi soodsate ilmade tõttu saadeti välisturgudele 216 tuh. muna 29 tuh. vastu m. a. jaanuaris. Peale nimetatud ainete suurenes veel värskete kalade väljavedu 41 tuh. kr-lt 72 tuh. kr-le (75,6%) ja liha ning lihakauba väljavedu 235 tuh. kr-lt 329 tuh. kr-le (40%). Tagasiminekut osutas ainult kartuliekспорт, vähenedes 284 tuh. kr-lt 118 tuh. kr-le (58,5%).

Toor- ja poolvalmisainete väljavedu kasvas eeskätt suurenenud tekstiiltoorainete ja põlevkivisaaduste arvel. Tekstiiltooraineist kasvas lina- ja linatakkude eksport võrreldes m. a. jaanuariga koguseit 824 tn-lt 1126 tn-le (36,7%) ja väärtuselt 821 tuh. kr-lt 1,2 milj. kr-le (49,7%). Väärtuse suhteliselt suurem juurdekasv viitab ühtlasi lihahindade paranemisele. Öige tugevast juurdekasvu näitab põlevkivisaaduste väljavedu — ja seda üha kasvava tendentsiga. Nii suurenes bensiimiekспорт koguseit 204 tn-lt 603 tn-le (195,6%) ja väärtuselt 44 tuh. kr-lt 115 tuh. kr-le (161,4%) ja põlevkiviõli väljavedu koguseit 940 tn-lt 3875 tn-le (312,2%) ja väärtuselt samal ajal — 66 tuh. kr-lt 296 tuh. kr-le (348,5%). Kuigi metsamaterjali veeti välja tänava koguseit enam (39,1%) kui m. a. jaanuaris, saadi müügist siiski vähem (16,2%) — eeskätt muutunud koostise tõttu odavate metsamaterjalide, nagu proppside jne., suurenenud osatähtsuse arvel. Tselluloosi väljavedu kahanes koguseit 5,4 tuh. tn-lt 5,1 tuh. tn-le (5,7%) ja väärtus — 807 tuh. kr-lt 620 tuh. kr-le (23,2%). Tagasiminekut koguseit on tingitud perioodilisest võnkeist üksikute kuude järgi, kuna väärtuse langus tuleb panna peamiselt tselluloosihindade lõdvenemise arvele välisturgudele.

Valmissaaduste väljavedu, mis 1938. a. oli võrdlemisi tagasihoidlik, muutus k. a. jaanuaris elavamaks. Juurdekasv esines kõigis tähtsamais allrühmades. On suurenenud tekstiil-, paberi- ja puutööstussaaduste kui ka keraamika ning muu mineeraalkaupade väljavedu. Võrreldes m. a. jaa-

nuariga kasvas tekstiiltööstussaaduste müük välisturgudele 628 tuh. kr-lt 744 tuh. kr-le (18,5%) — sellest puuvillalõnga ja -niidi väljavedu 310 tuh. kr-lt 384 tuh. kr-le (23,9%) ja puuvillariide — 154 tuh. kr-lt 180 tuh. kr-le (16,9%). Paberitööstussaadusist kasvas ajalehe- ja trükipaberi eksport 82 tuh. kr-lt 104 tuh. kr-le (26,8%), kuna pakkimispaberi väljavedu, mis suurenes koguseit 156 tn-lt 243 tn-le (55,8%), näitas väärtuselt kerget tagasiminekut (4,8%). Puutööstussaadusist suurenes vineeri ja -toolipõhjade väljavedu, kusjuures tõus esines koguseit kui ka väärtuselt, esimene 1265 tn-lt 1408 tn-le (11,3%) ja teine — 336 tuh. kr-lt 351 tuh. kr-le (4,5%). Peale nimetatud ainete suurenes veel tahvelklaasi väljavedu, kasvades koguseit kui ka väärtuselt ligi 3-kordseks.

Väliskaubanduskäive jaanuaris 1938.—1939.

Turnover of January Foreign Trade, 1938—39.

	Jaanuar		1. I — 31. XII		1938 = 100
	1939	1938	1938	1937	
	1000 kr. — In 1000 Kr.				
Väljavedu — Exports	7 780	6 182	103 928	106 012	98,0
Sissevedu — Imports	6 907	7 483	107 198	111 082	96,5
Käive — Turnover	14 687	13 665	211 126	217 074	97,3
Väljavedu ±					
Exports ±	+873	-1821	-3 270	-5060	
	1000 tn. — In 1000 tns.				
Väljavedu — Exports	26	21	448	519	85,9
Sissevedu — Imports	19	25	405	485	93,1
Käive — Turnover	45	46	851	954	89,2

Elusloomade eksport andis võrreldes m. a. jaanuariga tugevat juurdekasvu suurenenud elussigade väljaveo arvel. Viimaste müük välisturgudele kasvas 6224 sealt 9461 seale (52,0%) ja sigade turustamisest saadud rahasumma 612 tuh. kr-lt 930 tuh. kr-le (52,0%).

Sissevedu. — Imports.

Sissevedu on võrreldes m. a. jaanuariga tõmbunud tunduvalt tagasi, eriti toit- ja maitseainete osas, kuna toor- ja poolvalmisainete ning valmissaaduste sissevedu muutus üldjoonis võrdlemisi vähe. Võrreldes m. a. jaanuariga langes toit- ja maitseainete ost välisturgudeit 1,1 milj. kr-lt 0,5 milj. kr-le (53,4%) — peamiselt vähem

Sisse- ja väljaveo tähtsamad ained. — Principal Commodities of Foreign Trade.

	Januar — January				1./1—31./XII			
	ton.		1000 kr.		ton.		1000 kr.	
	1939	1938	1939	1938	1938	1937	1938	1937
VALJAVEDU — EXPORTS.								
	Üldse: — Total:							
I. Elusloomad (arv) — Animals, living (number)	26 355	21 176	7 780	6 162	446 208	518 960	103 928	106 912
II Tolt-, maitseained ja joogid — Food Products, Stim. Bever.	9 473	6 244	931	614	82 056	36 163	7 828	4 011
Sellest: — thereof:	4 039	5 310	2 358	1 860	65 190	59 270	40 722	36 396
Teravili — Corn	—	—	—	—	10 040	2 237	1 349	818
Kartul — Potatoes	1 684	4 012	118	284	10 899	23 880	1 151	1 384
Või — Butter	811	654	1 800	1 125	14 782	13 180	25 162	22 543
Munad — Eggs	216	29	14	2	40 856	40 375	2 760	2 621
	13	2	2	—	2 418	2 402	—	—
Liha ja lihakaup — Meat and Meat Products	270	204	329	235	3 661	3 507	4 889	4 270
Värsked kalad — Fresh Fish	166	72	115	41	1 569	1 515	1 416	1 163
Šokolaad ja kompvekid — Chocolate and Candy	57	49	48	47	633	644	516	522
III. Toor- ja poolv.-ain. — Raw a. Semi-Manufact. Materials	19 138	13 345	2 936	2 314	327 838	411 614	35 314	42 700
Sellest: — thereof:								
Toornahad — Hides undressed	53	38	111	81	533	959	1 017	2 323
Metsamaterjal — Timber Materials	3 882	2 791	212	253	133 598	218 706	8 970	15 375
Tselluloos — Cellulose	5 086	5 992	620	807	68 652	60 874	9 609	7 899
Lina ja -takud — Flax and Tow	1 126	824	1 229	921	6 205	6 191	6 191	6 842
Bensiin — Benzine	608	204	115	44	5 809	5 299	993	1 169
Põlevikiviõli — Shale-Oil	3 375	940	296	66	62 408	53 882	4 983	4 180
Kunstsaarv — Artificial Horn	57	32	122	72	513	751	1 132	1 693
IV. Valmisasused — Manufactured Articles	3 178	2 521	1 555	1 374	53 180	48 076	20 063	23 902
Sellest: — thereof:								
Vineer ja -toolipõhjad — Plywood and Chair-backs	1 408	1 265	351	336	15 424	20 025	4 291	4 908
Pakkimispaber — Wrapping Paper	243	156	60	63	1 888	2 016	563	611
Ajalehe- ja trükipaber — News-a. other Printing Paper	522	336	104	82	5 650	6 997	1 195	1 711
Puuv. lõng ja -niit — Cotton Yarn and Thread	189	113	384	310	1 525	1 917	4 159	4 965
Puuv. riie — Cotton Piece Goods	70	51	180	154	839	948	2 365	2 949
Linane lõng ja -niit — Linen Yarn and Thread	18	28	40	56	310	351	666	839
Linane riie, jäme — Linen, coarse	27	19	56	88	390	450	786	945
Džüütrüie ja -kotid — Jute Cloth and Sacks	184	102	73	55	1 407	1 610	805	833
Tsement — Cement	—	—	—	—	11 320	—	329	—
Tahvelklaas — Sheet Glass	339	116	50	19	3890	1 733	543	283
V. Kallismetallid ja -kiivid — Precious Metals and Stones	—	—	—	—	6	0	1	3
SISSEVEDU — IMPORTS.								
	Üldse: — Total:							
I. Elusloomad (arv) — Animals, living (number)	19 442	24 649	6 907	7 483	405 035	435 339	107 198	111 062
II Tolt-, maitseained ja joogid — Food Products, Stim. Bever.	2	7	0	1	212	343	20	92
Sellest: — thereof:	3 530	7 043	499	1 071	101 337	107 040	12 245	14 698
Teravili — Grain	126	3 052	15	374	26 338	41 597	3 076	6 137
Heeringad — Herrings	272	536	47	109	6 990	4 808	1 358	1 014
Sool — Salt	378	356	20	9	27 772	20 527	518	365
Suhkur — Sugar	1 845	1 805	243	261	27 832	25 788	3 903	3 471
Loomasööd — Animal Feedingstuffs	127	854	23	136	6 553	7 170	879	824
III. Toor- ja poolv.-ain. — Raw a. Semi-Manufact. Materials	9 745	13 336	1 891	1 949	218 775	233 149	27 367	30 943
Sellest: — thereof:								
Toortubak — Tobacco unmanufact.	66	70	118	124	771	715	1 418	1 195
Toornahad — Hides undressed	175	149	194	206	1 789	1 506	2 006	2 258
Džüüt — Jute	385	224	123	76	2 267	2 553	737	816
Puuvill — Cotton	593	507	615	563	5 852	6 497	6 198	8 324
Vill — Wool	36	28	103	93	316	262	992	1 148
Kivisüsi ja koka — Coal and Coke	4 618	8 099	83	182	66 665	84 318	1 274	1 600
Petrooleum — Petroleum	2 026	1 510	137	132	21 331	18 825	1 703	1 564
Bensiin — Benzine	231	206	37	23	5 345	7 016	571	812
Väetised — Fertilisers	—	245	—	0	68 253	50 782	4 285	2 731
Vävel, puhastamata — Sulphur unpurified	—	—	—	—	4 267	12 778	337	1 028
IV. Valmisasused — Manufactured Articles	6 167	4 370	4 475	4 438	84 931	98 208	67 270	65 693
Sellest: — thereof:								
Puuv. riie — Cotton Piece Goods	6	6	54	52	98	120	965	1 162
Villane lõng ja -niit — Woollen Yarn and Thread	37	28	270	211	327	318	2 432	2 726
Kunstsidlõng ja -niit — Rayon Yarn and Thread	28	17	128	90	256	272	1 223	1 334
Raud ja teras — Iron and Steel	2 323	1 430	489	394	31 079	41 000	7 089	8 770
Põllumajandusmas. ja -riistad — Agricultural Machines and Implements	76	148	95	148	4 539	4 040	4 439	3 783
Jõu- ja töötmas. (ka elektrimas.) — Power Engines and Ind. Machines (also Electric Generators)	186	311	577	707	3 596	3 981	9 429	7 985
Raud ja terastorud ja n. liited — Iron and Steel Pipes and Joints	232	157	82	62	2 317	2 833	1 239	970
Raadioapar. ja n. osad — Radios and Parts	8	3	82	42	102	96	1 033	994
Autod ja autode šassiid — Motor-cars and Chassis	39	48	194	178	1 094	1 593	3 513	3 686
Jalggratid — Bicycles	301	407	20	25	28 088	21 053	1 875	1 354
Kummi ja k. -kaup — Rubber and Rubber Goods	33	45	166	117	737	677	2 317	2 294
V. Kallismetallid ja -kiivid — Precious Metals and Stones	0	0	42	24	2	2	296	237

imporditud teravilja, loomasööda ja kala ning kalakauba töttu. Toor- ja poolvalmisainete sisseveo tagasimineku oli võrdlemisi mõõdukas — 1,95 milj. kr-lt 1,89 milj. kr-le (3,0%), kuma valmissaaduste sissevedu osutas väikest juurdekasvu — 4,4 milj. kr-lt 4,5 milj. kr-le (0,8%). Nimetatud saaduste kerge juurdekasvu põhjustajaks oli tähtsal määral töötletud metallide ja tekstiiltööstussaaduste suurenenud sissevedu.

Tagasimineku toit- ja maitseainete sisseveos toimus tähtsal määral vähem-imporditud teravilja, kala ja kalakauba ning loomasööda arvel. Teravili, mille sissevedu ulatus m. a. jaanuaris 393 tuh. kr-le, langes k. a. samal kuul 27 tuh. kr-le ehk 366 tuh. kr. (93,1%). Kala ja kalakaubast läks tagasi heeringate sissevedu — 109 tuh. kr-lt 47 tuh. kr-le (56,9%). Loomasöödana toodi sisse heina, loomahupja ja kalajahu, neist kalajahu 19 tuh. kr. väärtuses. Ära jäi tänavu soojatangude eksport, mille sissevedu m. a. jaanuaris ulatus 123 tuh. kr-le. Üldsummas langes loomasööda sissevedu võrreldes m. a. jaanuariga 136 tuh. kr-lt 23 tuh. kr-le (83,1%). Maitseaineist jäi suhkrusissevedu peagu m. a. jaanuari tasemele, kuna soolaimport kasvas koguselt kui ka väärtuselt enam kui 2-kordseks.

Toor- ja poolvalmisaineist on võrreldes m. a. jaanuariga suurenenud tekstiiltoorainete, (petrooleumi ning bensiini sissevedu, kuna selle rühma ülejäänud osa osutas kergelt tagasiminekut. Tekstiiltoorainete ost välisturgudele kasvas 783 tuh. kr-lt 933 tuh. kr-le (19,8%) — sellest džurdi sissevedu koguselt 224 tn-lt 385 tn-le (71,9%) ja väärtuselt 76 tuh. kr-lt 123 tuh. kr-le (61,8%) ning puuvilla — koguselt 507 tn-lt 593 tn-le (17,0%) ning väärtuselt 563 tuh.

kr-lt 615 tuh. kr-le (9,2%). Suurenes veel petrooleumi ja bensiini sissevedu — esimene 132 tuh. kr-lt 137 tuh. kr-le (3,8%), teine — 23 tuh. kr-lt 27 tuh. kr-le (17,4%). Võrreldes m. a. jaanuariga näitas kivisööda ja koiksi sissevedu tugevat tagasiminekut — koguselt 8099 tn-lt 4618 tn-le (43,0%) ja väärtuselt — 182 tuh. kr-lt 83 tuh. kr-le (54,4%). Peale nimetatud ainete esimese võrdlemisi mõõdukas langus toortubaka ja toornahkade sisseveos; sellest toornahkade sissevedu vähenes 206 tuh. kr-lt 194 tuh. kr-le (5,8%) ja toortubaka — 124 tuh. kr-lt 118 tuh. kr-le (4,8%).

Kuigi valmissaaduste sissevedu jäi üldjoonis peagu m. a. jaanuari tasemele, esineb koostises siiski mõningaid muutusi. Eriti nimetamisväärt on nende ainete tagasimineku, milliste sissevedu oli mullu väga elav. Nii vähenes näit. jõu- ja töömasinate, põllumajandusmasinate ja riistade, metallkauba, transportvahendite ning keemiatööstussaaduste sissevedu. Tõususuunas liikunud aineist oleksid tähtsamad töötletud metallid, tekstiil- ja puutööstussaadused.

Võrreldes m. a. jaanuariga langes jõu- ja töömasinate (ühes elektrimasinatega) sissevedu 767 tuh. kr-lt 577 tuh. kr-le (24,8%), metallkauba 586 tuh. kr-lt 555 tuh. kr-le (5,3%), transportvahendite 402 tuh. kr-lt 251 tuh. kr-le (37,6%), keemiatööstussaaduste sissevedu 626 tuh. kr-lt 544 tuh. kr-le (13,1%) ja põllumajandusmasinate ning riistade sissevedu 143 tuh. kr-lt 95 tuh. kr-le (33,6%).

Võrreldes m. a. jaanuariga kasvas töötletud metallide import 467 tuh. kr-lt 617 tuh. kr-le (32,1%), tekstiiltööstussaaduste — 631 tuh. kr-lt 794 tuh. kr-le (25,8%) ja puutööstussaaduste sissevedu — 49 tuh. kr-lt 97 tuh. kr-le (98,0%).

RAUDTEETEGEVUS DETSEMBRIS 1938. A. — RAILWAYS IN DECEMBER, 1938.

1938. a. dets. raudteetegevus oli passiivne võrreldes e. a. sama kuuaga. Tulu üldsumma näitab kiilt tõusu 7,3%, kuid see on tingitud postiveotulu laekumisest, mida tatatakse lepingu põhjal teatud ajavahemiku järele ja mis e. a. laekus alles jaanuaris.

Kassaline tulu oli dets. tuh. kr.:

	1938	1937	± kr.	±%
Üldsumma	1 289	1 201	+88	+ 7,3
sellest: reisijateveost	525	517	+ 8	+ 1,4
pagasiveost	41	40	+ 1	+ 2,5
postiveost	92	—	+92	
kaubaveost	600	621	-21	- 3,4
muud tulud	31	23	+ 8	+4,8

Reisijateliiklusest laekus 525 tuh. kr., mis ületab e. a. 8 tuh. kr. ehk 1,4%, kuna kaubaveotulu kahanemise tõttu 621 tuh. kr.-lt 600 tuh. kr.-le, olles seega e. a. dets. tulust 21 tuh. kr. ehk 3,4% väiksem. Muude tulude summa suurenes 34,8%, kuid see tulu liik on osatähtsusest väiksemad ega pääse mõjustama tulu üldsumma suurenemist.

Tasuliste reisijate liikluses vähenes pikamaa reisijate ja läbisõidetud km arv, kuna lühimaa, s. o. Tallinna-Pääsküla vaheline, liiklus oli 0,4% suurem. Üldse oli tasulisi reisijaid 957 tuh. e. a. 992 tuh. vastu ehk 3,5% vähem, kes üldarvus katsid 29 553 tuh. km. 31 266 tuh. km. vastu, mis on 1 713 tuh. km. ehk 5,4% väiksem e. a.-st. Reisi-

jateliiklus kahanemise tõttu järgi kitsarööpmelisel 9,5%, laiarööpmelisel — 4,3%.

Pagasivedu vähenes e. a. 0,8 tuh. tn.-lt 0,7 tuh. tn.-le ehk 12,5% ja tn.-km — 71 tuh.-lt 69 tuh.-le ehk 2,8%.

Maksulist kaupa veeti dets. 173 tuh. tn. e. a. 184 tuh. tn. vastu, mis on 11 tuh. tn. ehk 6,0% väiksem. Veetud kaubakoguse vähenemine põhjustas ka tn.-km kahanemist 18 120 tuh.-lt 16 780 tuh.-le, seega 1 380 tuh. tn.-km ehk 7,6% vähem. Suhteliselt kahanemine kaubavedu enam kitsarööpmelisel, kus see muutus ca 14% passiivseks koguselt kui ka tn.-km arvult, laiarööpmelisel vähenes kogus 2,4% ja tn.-km — 5,2% võrreldes e. a. sama kuuga.

RAUDTEETEgevus 1938. A. — RAILWAYS IN 1938.

1938. a. oli reisijateliiklus elavam kui e. a. (tuh.):

	1938	%	1937	%	±%
Tasul. reisij. üldarv	11 575	100,0	10 813	100,0	+ 7,0
sellest: välisühendus	69	0,6	61	0,6	+13,1
kohalik liiklus . . .	11 506	99,4	10 752	99,4	+ 7,0
II klassis	196	1,7	282	2,6	-30,5
III klassis	11 379	98,3	10 531	97,4	+ 8,1
neist: elektrironges .	5 977	51,9	5 857	53,6	+ 2,0
Tasul. reis.-km üldarv	841 177	100,0	830 524	100,0	+ 3,2
sellest: II klassis .	29 737	3,5	40 073	4,8	-25,8
III klassis	311 440	37,0	290 451	35,0	+ 7,2
neist: elektrironges .	42 613	5,1	42 990	5,1	- 0,9

Tasuliste reisijate üldarv suurenes 762 tuh. ehk 7,0%, kusjuures ilmneb liikluse elavnemine välisühenduses 8 tuh. reisijat ehk 13,1%, mis evib üldarvust 0,6%-st osatähtsust, ja kohalikus liikluses 754 tuh. reisijat ehk 7,0%. II kl. kasustajate reisijate arv kahanemise tõttu 86 tuh. reisijat ehk 30,5%, mida põhjustas sõidutariifi tõstmine. Seevastu aga elavnemine reisijate arv III kl. kasustajate arvel 848 tuh. ehk 8,1%, millest lühimaareisijail oli 51,9%-ne osatähtsus e. a. 55,6% vastu. Kuigi suurenenud reisijate arvu tõttu kasvab ka reis.-km arv, pidurdas seda lühimaareisijate keskmise sõidukauguse vähenemine m. a. 53,0 km.-lt 53,3 km.-le ehk 8,1%, mis pärast reis.-km. juurdekasvu ei kütüni reisijate arvu tõusu tasemeni, vaid piirdub ainult 3,2%-se tõusuga. II klassi kasustajate reisijate arvu vähenemine mõjus-

tas ka vastavat reis.-km kahanemist 10 336 tuh. ehk 25,8%. Seevastu suurenes III kl. reis.-km arv 20 989 tuh. ehk 7,2%, kuid II kl. reis.-km arvu kahanemine moodustab peagu 50% juurdekasvust ja see kahanemine reis.-km üldarvu. Lühimaa reis.-km arv kahanemine 377 tuh. ehk 0,9% peamiselt Tondi ja Lilleküla peatuse elavnemise tõttu kasutamise tõttu, mis lühendab ühe reisija kestmist sõidukaugust, millest on tingitud üldarvu vähenemine. Arvuliselt on reisijate juurdekasv mõlemal teel 7,0%-ga võrdne, kuna reis.-km tõus kitsarööpmelisel oli 5,0% ja laiarööpmelisel ainult 2,8%.

Pagasivedu elavnemine m. a. 7,7 tuh. tn.-lt 8,4 tuh. tn.-le ehk 9,1% ja tn.-km 677 tuh.-lt 747 tuh.-le ehk 10,4%.

Maksulist kaupa veeti tuh.:

	1938	%	1937	%	±%
Tonne üldse	2 488	100,0	2 639	100,0	- 7,6
sellest: välisvedu . . .	69	2,8	65	2,5	+ 6,2
kohalik vedu	2 368	97,2	2 574	97,5	- 8,0
Tn.-km üldarv	253 730	100,0	264 308	100,0	- 4,2
sellest: välisvedu . . .	7 996	3,2	6 708	2,5	+19,2
kohalik vedu	245 734	96,8	258 100	97,5	- 4,8

Veetud kaubakogus vähenes üldarvus 202 tuh. tn. ehk 7,6%, mis oli peamiselt tingitud kohaliku veo kahanemisest. Välisveost oli väljavedu 66,5% ja transiitvedu — 22,2% suurem, kuna sissevedu kahanemine 21,8% võrreldes e. a.-ga. 1938. a. eksporditi 33,3 tuh.

tn. e. a. 20,0 tuh. tn. vastu, importkaubakogus kahanes 44,0 tuh. tn-lt 34,8 tuh. tn-le, ja transiitvedu elavnes 0,9 tuh. tn-lt 1,1 tuh. tn-le. Vaatamata ühe tonni keskmise veokauguse piknemisele m. a. 100,3 km-lt 104,1 km-le vähenes tn-km arv 11 028 tuh. ehk 4,2%. Välisveo tn-km arv suurenes 1 288 tuh. ehk 19,2%, millest väliskauba tn-km arv suurenes e. a. 3 383 tuh-lt 6 073 tuh-le ehk 79,5% ja seda seepärast, et kaup lähetati kaugemalt sisemaalt, mida näitab ühe eksporttonni keskmise veokauguse piknemine 169,2 km-lt 182,3 km-le. Importkaubad jäid seevastu aga enamuses piirilähedaisse jaamadesse (ühe tn. keskmise veokaugus 51,4:73,0 km vastu e. a.), mis põhjustas importkauba tn-km arvu kahanemist m. a. 3 211 tuh-lt 1 790 tuh-le ehk 44,2%. Kohaliku veo kogus kahanes 206 tuh. tn. ehk 8,0% ja seda peamiselt metsamaterjali ja põlevkiviveo vähenemise tõttu. Koguse vähenemine põhjustas ka tn-km arvus kahanemist 12 316 tuh. ehk 4,8%. Laitarõpemelisel teel kahanes kaubavedu koguselt 7 0

%, tn-km 2,2%, kitsarõpemelisel teel kogus 9,2%, tn-km 10,6%.

Jaamakassade rahalise läbikäigu kokkuvõtete järgi laekus tulu tuh. kr.:

	1938	%	1937	%	±%
Üldsummas . . .	15 486	100,0	14 881	100,0	+ 4,4
sellest: reisijateveost	6 050	39,1	5 568	37,5	+ 8,6
pagasi- ja postiveost	731	4,7	594	4,0	+23,1
kaubaveost . . .	8 401	54,2	8 395	56,6	+ 0,1
muud tulud . . .	304	2,0	274	1,9	+10,9

Üldsummas laekus 1938. a. 655 tuh. kr. ehk 4,4% enam m. a.-st.. Osatähtsusest suurimaks tululiigiks on kaubaveost laekuv tulu, mis laekus mõlemal tegevusaastal peagu võrdselt, vaatamata et 1938. a. kaubavedu vähenes. Sellest võib järeldada, et viimasel aastal veeti kõrgematariifilisi kaupu enamuses (näiteks põlevkiviõli põlevkivi asemel). Reisijateliiklusest, mis on osatähtsusest järgmine tululiik, laekus 482 tuh. kr. ehk 8,6%, pagasi- ja postiveost 137 tuh. kr. ehk 23,1% ja muist tuludest 30 tuh. kr. ehk 10,9% enam e. a.-st.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa kinnitatud projekti ja kirjelduse kohaselt:

● A/S-le „Kawe,” Tallinnas Pärnu m. 24 asuva šokolaadi- ja kompvokitööstuse üleviimiseks Tallinnas, Soo 27, ja seal kordaseataval krundil ühe kuuri ümberhitamiseks kahekordseks tööstus- ja kontorihooneks.

● A. Rahuvarm'ile Tartus Aleksandri 20 asuva ning ümberkorraldatava käekottija metallraamide-tööstuse üleviimiseks Tartu, Aia 8 ning seal korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab 7 töölisi. Jõuandjaks 2 el-mootorit 2,6 HJ. Valmistatakse metallraame käekottidele ja kohvritele, metallnurki ja lukke portfelliidele ning muid metalfesemeid.

● Voka Kartuliühisusele, Voka vallas, Virumaal asuva ning ümberkorraldatava pii-

ritustehase ja jahuveski korraldamiseks ning sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab 6 töölisi. Jõuandjaks vesiturbiin ja aurumasin mõlemad 18 HJ. Valmistatakse piiritust ja selle kõrvalsaadusi ning jahvatatakse teravilja.

● G. Hendrikson'ile, Tallinnas Pärnu m. 129 asuva ning ümberkorraldatava köie- ja nõõritööstuse krundil uue tööstushoone ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab 10 töölisi. Jõuandjaks 8 el-mootorit 23 HJ. Valmistatakse köisi, nõõre ja võõsid kanepist, puuvillast, linast ning manillekiudest.

● V. Pihlak'ile, Rapla vallas, Harju maakonnas asuva ning ümberkorraldatava telliskivitehase korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab kuni 39 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 65 HJ ja naftamootor 10 HJ. Valmistatakse tavalisi ning erimõõdulisi telliskive.

LAEVANDUS

INGLISE KAUBALAEVASTIKU TOETAMISE KAVA.

SCHEME OF PROMOTING BRITISH SHIPPING.

Laevade veehindade katastroofilist langust 1938. a., mis olukord kestab ka praegu, illustreerib järgnev „Chamber of Shipping“ prahiindeks ühenduses maailmakaupade liikumise ja tonnaažiindeksiga.

	Prahiindeks	Kaupade liikumine	Tonnaaz
1938	95	ca 95	ca 100
1937	132	98	98
1936	87	86	96
1935	77	82	96
1933	75	75	100
1931	82	85	104
1929	100	100	100

M. a. algul tõsteti inglise laevasõiduringkondade ja avaliku arvamuse poolt üles küsimus inglise kaubalaevastiku arengu tõhusamaks toetamiseks. Seda põhjustas eriti Inglise tonnaaži vähenemine teiste riikide tonnaaži arvel, samuti Inglise tonnaaži osavõtu vähenemine Inglise ja maailma ülemerevedudel. Selle tõenduseks mõnesid andmeid:

	Tonnaaz milj. br. tn.	
	Inglise	Teised
1937	17,4	45,5
1929	20,0	44,0
1913	18,9	22,5

Eriti on Inglise vähenenud tramplaevastik, mille tonnaaz on viimase 3 aasta jooksul vähenenud 4,0 milj. tn-lt 3,45 milj. tn-le. Veel suuremat tagasimekut näitab väiksemate, 100—4000 br. tn., tramplaevade tagasimek, kuna 1913. a. oli Inglise laevastikus neid laevu 7,1 milj. tn., 1938. a. aga ainult 2,3 milj. tn. Inglise kaubalaevastiku osavõtt meresõidust oma sadamais on arenenud järgmiselt:

	Inglise laevasõit kokku milj. n. tn.		
	Inglise lipp	Võõrad	% võõrad
1937. a.	89,8	51,1	44,2
1929. a.	40,7	22,0	35,0
Laevasõit põhjamaadega			
1937. a.	6,8	14,1	69,1
1929. a.	7,0	9,8	58,2

Inglise majandusminister juulis 1938. a. deklareeris parlamendis, et valitsusel on Inglise laevasõidu huvid väga lähedased ja va-

litsus on nõus võtma tarvitusele abinõusid, milliseid laevasõiduringkonnad peavad soovitavaiks ja põhjendatuiks. Seejärele loodi „Chamber of Shipping“ poolt erikomitee, „Fact Finding Committee“, mis töötab kuni m. a. lõpuni ning vastava keskorganisatsiooni kaudu avaldas oma aruande ja ettepanekud k. a. jaanuaris. Aruanne sisaldab väga põhjalikku ülevaadet laevasõidu ja kaubalaevastiku ning merekaubanduse arengust tildse, ning inglise laevastikust eriti. Eriti üksikarvuliselt on uuritud tramplaevastiku ja Euroopa-vedude olukorda. Samuti on uuritud põhjusi, miks inglise laevastik sel alal on vähenenud. Tähtsamaid põhjusi on 1) vasta-va kaubanduse tagasimek, 2) teiste riikide poliitika kaubaveo juhtimisel oma laevadele, 3) inglise laevade võistlusvõime nõrgenemine teiste maade laevade ees, mida põhjustavad: a) suured otsesed subsidiumid ja kaudsed toetused teiste riikide, eriti Saksaa, Ameerika, Jaapani, Prantsuse, Itaalia poolt, b) odavamad töötamisvõimalused teisis mais, c) uuemad ja eritüüpi laevad teisis, eriti Skandinaavia, mais, d) kaubaveo juhtimine oma tonnaažile, mis eriti paistab silma Saksas, Prantsuses, NSVL-us ja Itaalias.

Lõpptulemusena laevasõiduringkondade ühine komitee paneb ette inglise kaubalaevastiku toetamiseks järgmised abinõud:

1) Ülemere-tramplaevastiku toetamiseks määrati igal aastal 2,5 milj. £ otsest toetust, mida kindlustada 5 aastaks ja maksta, kui prahid langevad alla teatud miinimumi. Toetuse andmine teha sõltuvaks miinimumprahtide aktsioonist kinnipidamiseks.

2) Ülemere- ja läheda sõidu liinilaevade toetuseks samal alusel määrata igal aastal 5 milj. £ toetust, sellest 0,5 milj. £ Euroopa ja Vähemere sõitudel. Kolmeliikmeline erikomitee, kes valitseks nende toetuste andmist, peab soovitava ka abinõusid kaubanduslepingute kaudu ja teisel teel Inglise tonnaaži osavõtu suurendamiseks.

3) Kontinentaal- ja P.-Euroopa sõitudel tegutseva tonnaaži toetamiseks määrata igal aastal 0,5 milj. £ toetust ning astuda samme

selleks, et: a) NSVL-u metsaveol (kus inglise laevade osa on langenud 5%-le) tõuseks Inglise tonnaaži osavõtt, b) P.-Euroopa metsavedudel (ingl. laevast. osavõtt ca 8%) ja sütevedudel (7%) tõuseks inglise laevade osavõtt.

4) Inglise rannasõidu tramp- ja liinilaevanduse toetuseks tuleks määrata trampolinevastiku alal igal aastal 0,5 milj. £ ja liinidele vastav summa. Pealeselle tuleks: a) kaotada ebaterve võistlus raudteede ja maanteedelt, b) juhtida riigi- ja omavalitsuste veod oma lipu alla, c) laiendada nende laevade osavõttu lähedate kontinentaalsadamate süteveoks, d) Välislaevadelt nõuda samade eeskirjade täitmist julgeoleku jt. aladel, nagu inglise laevadelt.

5) Eriettepanekud tanklaevade toetamiseks.

6) Laevaehituse suurendamiseks Inglises, mis viimasel aastal on vähenenud, võtta tarvitusele eriabinõusid, et ehitushinnad oleksid

võistlusvõimelised võrreldes välisestehastega ning laevaomanikud võiksid uuendada tonnaaži.

Nagu näeme, on inglise kaubalaevastiku toetamiseks olulisemaid ettepanekuid määrata aastas 8,5 milj. £ juurde maksu. Seejuures väljutakse põhjendusest, et Inglise kaubalaevastik annab aastas keskm. 100 milj. £ „nägemata eksporti“, olles Inglise suuremaks eksportialaks, ning peale selle on oluline Inglise kaubandus- ja kaitsepoliitikas.

Võrdluseks võiks tuua, et näit. trampolinevastiku 2,5 milj. £ subsidium üleviidult Eesti 170 000 br. tn. trampolinevastikule tähendaks aastas 2,2 milj. kr. juurde maksu.

Arvestades tegelikku olukorda ning Inglise parlamendi ja avaliku arvamusmeelolu, mis on end püsivalt väljendanud, võib oodata, et esitatud kava viiakse kandvamas osas ellu, millega ka Inglise asub Saksa, Prantsuse, Itaalia, NSVL-u jt. riikide kõrval aktiivse laevasõidu subsideerimisele.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

Võihindade kujunemises avaldus Inglises m. n. nõrgenemine. Nii noteeriti meie võihinnaks Manchesteris 129—131 š cwt e. n. 133—135 š cwt vastu. Soome ja rootsi võihinnaks noteeriti Manchesteris 133—135 š cwt, s. o. ainult 2 š cwt kohta kõrgemalt kui eesti võihind. Vastavalt hindade liikumisele ja väljaveetud võikoguste vahetõrgete kujunemisele üksikute turgude järgi noteeriti meie eksportvõihinnaks 182 s. kg. Tendents rahulik.

M. n. esinenud tunduv hindade paranemine tõi kaasa ka ostjaskonnas tagasihoidlikust, millele paratamatult järgnes taas hindade nõrgenemine. Kuna turuseisundit mõjustajad põhjused ei ole muutunud, näib

võituru edasine kujunemine toimuvat rahuldavate väljavaadetega.

Uus-Meremaal näitas võitoodang k. a. jaanuaris vähenemist võrreldes m. a. detsembriga, kuid jäi püsima e. a. jaan. tasemele. Käesoleva tootmisaasta I poolel (aug.—jaan.) oli Uus-Meremaal väljaveokontrolljaamadesse sisetulnud võikogus 9% väiksem kui m. a. samal ajal. Või väljavedu Poolast näitas 1938. a. tunduvalt suurenemist võrreldes e. a. Nii eksporditi võid Poolast 1938. a. 259 700 cwt 1937. a. 159 637 cwt vastu, s. o. 100 000 cwt enam. Kogu väljaveetud võikogusest läks Inglise 199 856 cwt, Saksa 42 882 cwt ja ülejäänud osa teisile turgudele.

KASEIINITURG. — CASEINE MARKET.

Seejärel, kui jaanuaris argentiina kaseiini miitüdi 1 £ kallimalt ja veebr. prantsuse happekaseiini eksportihind tõusis samale tasemele, nimelt 17 £ tn, järgnes peatselt argentiina happekaseiini noteeringu langus, mis noteeriti 16 £ tn.

Argentiina kaseiini hinnalangus on tingitud sellest, et kaubaminem P.-Am. Ühendriigis on veebr. halvenenud. Seevastu aga saavutas piimatoodang jaan. esinenud rohketes sademete tagajärjel kõrgseisu, mis-

tõttu ka kaseinitoodang näitab tõusu ja laod täituvad.

Prantsuses on toodang praegu madal, ka tagavarad on jaanuaris, mil prantsuse kaseiin oli odavam argentiina omast, tunduvalt vähenenud. Seepärast ei tunta praegu

tarvidust järgida hinnaalandamisele; pealegi õigustab prantsuse kaseiini parem mihus kõrgemat hinda. Tallinnas noteeriti 20. II loorkaseiinile endised hinnad, s. o. I sordi hinnaks 13 s. ja II — 11 s. kg franko piimatalitus.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul leidis aset väike hinnatõus, tingitult taani peekoni pakkumise nõrgenemisest. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering Londonis kõvenes 2 š tsn 92 š-le tsn. Arvestades asjaolu, et Taani ei suuda juba pikemat aega täita oma jooksvat peekonikontingenti Inglises, otsustas Inglise valitsus suurendada peekonikontingenti k. a. I poole kohta 100 000 tsn, Eesti osa sellest on 800 tsn ehk ca 800 siga.

K. n. maksavad eksporttapamajad peekonsigade eest endiselt järgmisi hindu:

Tapakaal	1. sort	2. sort	3. sort	4. sort
60 —72 kg.	90	85	79	Sise-
55,5—59 "	85	81	75	turu-
72,5—75 "	85	81	75	hinnad
75,5—80 "	81	77	74	

ja elussigade eest:

90—120 kg. raskused	61 s.	eluskaalu-kg.
120—160 "	"	67 "
üle 160 "	"	61 "

TAPALOOMADE- JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

Alatisel elusloomade- ja lihaturul kujunes m. n. viimasel poolel sigade pakkumine ootamatult suureks, millest tingituna nõrgenes ka hind paari sendi võrra. Suuremat pakkumist põhjustas e. n. võrdlemisi kõrge hind. Veiste pakkumine püsis tagasihoidlikult keskmine. Nõudmine veiseile paranes, eriti elavalt nõuti pulle, kuna viimaste eksport Soome mõjub siin tunduvalt kaasa.

jad 40—45 s. kg; eluskaalu järgi maksti vasikatest 29—36—44—49 s. kg.

Lambaid siseturul vähe. Nõudmine püsib pakkumise piires. Tendents püsiv. Tapetud lambad maksusid: rammusad 57—62 s., keskmised 52—57 s. ja lahjad 45—50 s. kg; eluskaalu järgi 32—36 s. kg.

Nädala keskmiselt maksus veiselihai:

Suured pullid: rammusad 53—55 s., keskmised 52—54 s. kg.

Väiksemad pullid: rammusad 53—54 s. ja keskmised (eksport) 51—52 s. ja lahjad 48—49 s. kg. Eluskaalu järgi maksusid suuremad pullid 31—33 s. ja väiksemad pullid 26—30—32 s. kg.

Lehmad ja härjad nuumatud (pekk-rammusad) 54—58 s., rammusad 50—54 s., keskmised 43—48 s. ja lahjad 35—40 s. kg. Eluskaalu järgi maksusid lehmad vastavalt sordile 20—25—31—35 s. kg.

Mullikad nuumatud 55—58 s., rammusad 52—54 s., keskmised 50—52 s. ja lahjad 40—45 s. kg; eluskaalu järgi 22—27—31—34 s. kg.

Vasikate pakkumine-nõudmine püsib keskmisena, millest tingituna püsivad ka hinnad endisel tasemel. Tapetud vasikad ühes nahaga maksusid: nuumatud 63—70 s., rammusad 53—58 s., keskmised 47—52 s. ja lah-

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas		1939. a	1938. a	1937. a
	18./II 19./II	6./II 12./II	1./I 19./II	1./I 20./II	1./I 21./II
VOI (tonni)	185,5	83,8	1080,4	1059,1	1079,1
<i>Butter (tons)</i>					
Sellest:					
Saksa . . .	79,7	83,3	491,8	415,7	422,2
Inglisse . .	102,2	0,5	578,7	646,0	481,5
MUNAD					
(tuh. tk.) —					
<i>Eggs (1000)</i>	187	72	475	61,6	—
Sellest:					
Inglisse . .	187	72	475	61,6	—
Saksa . . .	—	—	—	—	—
PEEKON					
(tonni) —					
<i>Bacon (tons)</i>	46,9	71,3	285,1	284,7	319,9
LINA (tonni)					
<i>Flax (tons)</i>	7,4	387,6	1690,8	1043,8	1715,1
Sellest:					
Inglisse . .	—	243,8	978,5	715,6	702,2
Belgiasse . .	—	—	50,7	—	80,2
Soome . . .	7,4	7,0	52,9	57,0	—
Saksa . . .	—	116,9	202,9	4,9	612,4
Prantsusse .	—	—	121,4	136,2	251,2

Ekspordilambaliha-noteering paranes k. n. taas endisele tasemele, s. o. makstakse liha headuse järgi Tallinna tapamajades 90—95 s. kg. Eluskaalust makstakse franko saatejaam 36—39 s. kg.

TOORNAHKADE TURG. — RAWHIDE MARKET.

Toornahkade turg püsib endiselt kindel. Toornahkade hindade noteerimiskomisjoni koosolekul 15. II s. a. Börsikomitee juures noteeriti toornahkade hinnad franko vastuvõtupunkt 16. II — 22. II s. a. järgmiselt:

Veisenahad, värsked I sort 70 s., II sort 63 s. ja praaknahad 50 s. kg. Soolatud nahad I sort 82 s., II sort 74 s. ja praaknahad 60 s. kg. Tendents kindel.

Vasikanahad, kuivad I sort kerged, värskelt kuni 3,5 kg kr. 3.50 tk., II sort värskelt, raskemad kui 3,5 kg ühe kg hind kr. 1.10 ja III sort praaknahad — kr. 1.75 tk. Tendents selgusetu.

Lambanahad, I sort OJ kr. 3.10 tk., II sort J kr. 2.75 tk., III sort L kr. 2.00 tk., IV sort kr. 1.50 tk. ja V sort praaknahad kr. 0.50 tk. Tendents selgusetu.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Kanamunahindade liikumine väliturul jätkus m. n. langussuunas. Vastavalt välituruseisundi kujunemisele kalkuleeriti meie ekspordimunade hinnaks 60 s. kg e. n. 69 s. vastu. Kindlustatud hinna tõttu noteeriti aga endine hind, s. o. 125 s. kg ja siseturumunade hinnaks 120 s. kg. Tendents langev.

Vastavaist andmeist selgub, et kanade arv Saksas (endisel territooriumil) näitas 1938. a. suurenemist. Nii hinnati 3. XII 38 kanade üldarvu Saksas 88,5 milj. tk-le, e. a. samal ajal 85,4 milj. tk-le, suurenemine ligi 4%. Seejuures on noorte kanade arv näida-

Tapetud sead ühes peade-jalgadega maksumid: noored (eluskaal kuni 80 kg) 74—78 s., peekonkaakulised 74—76 s., rasvasead 70—75 s., lihasead 68—72 s. ja vanad emised 60—65 s. kg, eluskaalu järgi 58—59 s. kg.

Hobusenahad I sort soolatud 17 kg. ja üle ning värsked nahad 20 kg ja üle kr. 11 tk., II sort soolatud alla 17 kg ning värsked nahad alla 20 kg — kr. 8.00 tk. ja III sort praaknahad — kr. 5.00 tk. Tendents kindel.

Samal ajal noteeriti ka karusloomanahkade hinnaks franko kokkuvõtupunkt:

Jahi-, täisväärtuslikud karusnahad: metsjänes kr. 0.40 tk., punarebane kr. 15.00 tk., tuhkur (tõhk) kr. 5.00 tk., nirk kr. 3.00 tk. ja naarits kr. 17.00 tk.

Hõberebase täisväärtuslikud karusnahad: mustad ja tumedad kr. 53.— tk., ½-hõbe kr. 59.— tk., ¼-hõbe kr. 70.— tk., ¼-hõbe kr. 76.— tk., täishõbe kr. 87.— tk. ning vigastatud karusnahad kr. 41.— tk.

nud ligi 14% suurenemist, kuna munejate kanade arv osutus pisut väiksemaks kui e. a. Seega näib e. a. oma maa munatoodang Saksas näitavad tõenäoliselt suurenemist.

Kanamunade väljaveedu Hollandist näitas 1938. a. edukust. Nii eksporditi värsked kanamune 1938. a. jooksul 800 180 kv 1937. aasta 704 820 kv vastu, suurenedes seega 95 360 kv.

Siseturul maksumid m. n. kanamunad s. paar:

Tallinnas	15—19	Valgas	14—16
Tartus	15—17	Narvas	17—18
Pärnus	12—18	Võrus	12—18

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 20. veebruaril s. a. noteeriti Tallinna kohta järgmised piimahinnad: I valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 12—13 s. l. ja müügil piimatööstustele 11—12 senti liiter. II valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 10—11 s. l. ja müügil piimatööstustele 9—10 senti liiter. Nagu

toodud noteering näitab, on piimahinnad võrreldes eelmise nädalaga veidi alanenud. Piimanoteeringu alanemist põhjustas asjaolu, et osa piimakauplusi alates kuu keskpaigust hakkas talupidajatele II valiku rööskpiimast 10 senti maksuma. Suurem osa piimakauplusi maksab aga talupidajale endiselt 11 senti liitrist. Piimapakkumine on nõud-

misega tasakaalus ja talupidajad saavad kõik oma piima turustada, ilma et ülejääke tekiks.

Nõmmel on aga piima hind, mis talupidajad kauplustest saavad üldiselt 10 sendile liiter alanenud. Selle hinna juures kalkuleerivad paljud talupidajad, kas tasub üldse piima linna viia, vaid see hoopis kohalikesse piimatööstustesse viia. Nii makstakse maa-piimatööstustes (Aesmäe) 2,1 senti piimarasva protsendist ja antakse lõss tagasi. Rammusama piima juures, mis on 4% lähedal, saadakse piimast 8,4 senti. Arvates siia 1,5 senti lahja piima arvel juurde, saame ligi 10 senti liitrist, missugune hind ka linnas saadakse. Piimahiingusse viies on veokulud palju väiksemad kui linna viies, seega juba alla 4% piima juures tuleb kaaluda, kummasse on kasulikum piim viia.

P. K. „Võiekspordi“ Keskmeeieri Tallinnas annab piimakauplustele II valiku rööskpiima 12 s. liiter. Keskmeeieri maksab Tallinna lähemas ümbruses 2.35—2.6 senti rasvahiiku eest vastavalt vastuvõtu kau-

gusele ja piima väärtusele. Siin lahjapiima tagasi ei anta.

Möödunud aastal maksus II valiku rööskpiim talve läbi 11 senti liiter ja alles 11. aprillil noteeriti hinnaks 10—11 s. l. Kindlustatud vöihind oli möödunud aastal sama kõrge kui tänava, s. o. kr. 1.90 kg.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes möödunud nädalal senti liiter:

	pudelites lahtiselt		pudelites lahtiselt	
	I valik		II valik	
Tallinnas	18—19	—	15—16	12—13
Tartus	16—17	13	—	10
Narvas	15	—	—	10
Pärnus	17—19	13	—	12
Valgas	15	—	—	10—11
Võrus	15	—	14	10—11
Paides	—	—	—	10
Petseris	—	—	—	10
Kuressaares	—	—	—	10

Nagu toodud andmetest näha, on eelmisel nädalal väikemüügil piimahind veidi alanenud Tallinnas ja Tartus.

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Aedviljaturul valitseb praegu peamiselt välismaine puuvili. Odavate apelsinide ja sidrunite järele on suur nõudmine. Uusi saadetisi tuleb iga nädal juurde. Käesoleva kuu algul langes apelsinide hind vähe, kuna nüüd on arvatavasti oodata jaemüügil hinnatõusu peamiselt seepärast, et hästivalminud apelsinide hulgas leidub kastides rohkesti mädanenuid. Välismaisile õuntele ja pirnidele on nõudmine väiksem, sest kodumaisi õunu on veel rohkesti saadaval, millele hind on tunduvalt madalam. Kodumaste õunte paremaid sortidest mõetakse jaemüügil 70—80 s. kg, sibulõuntest 35—60 s. kg.

Köögiviljaturul on pakkumine keskmine. Hinnatõusu on märgata sibulate ja porgandite juures. Sibulaist mõetakse jaemüügil 25—30 s. kg, porgandist 20—25 s. kg. Teiste köögiviljade hinnad on endised.

Uudisantiküma ilmusid m. n. müügitte värsked salatid hinnaga 50 s. kimp, rabarberid 40—60 s. kimp ja tomatid 6.00 kr. kg.

Aedsaadusi eksporditi jaanuari kestel Soome: sigureid 37 500 kg, sibulaid 27 600 kg, konservkurke 22 300 kg. Belgiasse läks

360 kg konservkurke. Saksa saadeti jõhvikaid 20 475 kg.

Aedsaaduste hinnad noteeriti Börsikomitee juures 17. II järgmiselt:

Sibulad, eksportkõlblikud, pakkimiskuldeta franko kokkuostupunkt 17 s. kg. Tenders kindel.

Sigurid, eksportkõlblikud, pakkimiskuldeta franko kokkuostupunkt 17 s. kg. Tenders piisiv.

Konservkurgid, eksportkõlblikud, franko Tallinn, ca 5 kg neto-plekknõu 275 s. Tenders kindel.

Tallinna turul maksusid jaemüügil 20. II:

	s. kg.		s. kg.
Õunad, kodum.	35—80	Peet	15—18
Õunad, välism.	180	Porgand	15—25
Õunad, kuivatat.		Kõrvits	20—25
välismaised	250—300	Tomat	600
Õunad, kuivatat.			s. tk.
kodumaised	160—200	Apelsinid	10—18
Ploomid, kuivat.		Sidrunid	7—10
välismaised	170—240	Kurgid, hapend.	2,5—6
Jõhvikad	30—35	Kurgid, konserv.	5—7
Sibul, vene	25—30	Rohelised sibulad	5—7
Peakapsas	20—25		s. kimp
Hapukapsas	20—30	Rabarber	40—60
Kaalikas	12—15	Salat	50

KALATURG. — FISH MARKET.

M. n. nõrgenes Peipsil kohasaak, kuna ahvenat ja latikat tuli sealt müügile rohkesti. Sisevetes suurenes haugisaak. Pärnu lahe kalastus andis aga õige vähe eksportkoha.

Nädala kestel veeti välja kala ja kala-kaupu 24 900 kg, sellest värsket koha 11 080 kg, haugi 7700 kg, latikat 3200 kg, ahvenat 2060 kg, lutsu 420 kg ja kalakonserve 440 kg.

Koha läks Rootsi 5900 kg, Saksa 3560 kg, Poola 1080, Soome 320 ja Šveitsi 220 kg.

Koha tuli suuremal kogusel Peipsi toodangust, nimelt 10 720 kg ja Pärnu lahest ainult 360 kg.

Kohast maksti Peipsi rannikul I v. 55 s. kg.

Haugi eksporditi Poola 5490 kg, Inglisse 1500 kg, Rootsi 470 kg ja Soome 420 kg.

Siseturu-kalakaubanduses värske kala rohkuse tõttu valitses elav tegevus. Tähtsama kalakaubana esines latikat ja ahvenat. Elusvärskeid suuremaid latikaid müüdi 35—40 s. kg, keskmisi ja nõrgema väärtusega 20—25 s. kg.

Ahven suuruse ja väärtuse järgi 15—35 s. kg, elusvärske 50 s. kg.

Väiksemal kogusel oli müügil I valiku koha, mistõttu selle hind kallines ja nõuti kuni 100 s kg, II valiku ja nõrgema mihusega koha rohkesti, müügihind 60—80 s. kg.

Räimekaubandus. Nõrga räimesaagi tõttu Tallinna turul räimi müügil vähe. Müügihind püsis 30—35 s. kg, Tartus räimehind 30 s. kg ja Narva turul 20 s. kg.

Kilukaubanduses seevastu valitses õige elav tegevus. M. n. kestel tuli Tallinna kalasadama kaudu kohaliku lahe toodangust värsket kilu ca 30 000 kg. Osa kogusest läks kilusoolajatele, osa turule. Kalarannas maksti 14—22 s. kg.

Kilu toodi suurel kogusel Tallinna turule müügile ka koorimates ja veoautodega. Nädala kestel läbimüüdud värske kilu kogust võib arvata 40 000 kg, sellest neljapäeval ainult 20 000 kg. Nõudmine kilule väga elav, sest müügihind oli rahuldav. Neljapäeval müüdi 20 s. kg, turu lõpul 15 s. kg. Teisel päeval nõuti ja maksti 25—35 s. kg.

20. II noteeriti järgmised värskekala kokkuostuhinnad:

1. Koha, värske eksportkõlblik alates 38 sm pikk 60 s. kg fr. rannik. Tendents: kindel.

2. Haug, värske eksportkõlblik valik 1—3 kg 32 s. kg fr. rannik. Tendents: rahulik.

3. Latikas, värske eksportkõlblik valik alates 800 g — 20 s. kg. fr. rannik. Tendents: rahulik.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

15. veebruaril 1939. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattevara: — Reserve:		1. Põhikapital — Capital	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	34 310 329,96	2. Tagavarakapital — Reserve Fund	1 080 455,23
välisraha	15 468 923,48	3. Jooksvad kohustused: — Current Liabilities:	
2. Vahtusraha — Subsidiary Ctn.	1 474 078,01	a) pangatähd liikvel	49 105 902,—
3. Sisevekslid: — Home Bills:		b) jooksvad arved:	
kanavekslid	9 175 645,97	valituse	18 831 640,60
põllumajandusl.	1 753 943,21	pankade	12 858 784,59
metsatööstusl.	26 025,33	teised	2 652 101,39
4. Laenud: — Loans and Advances:		4. Muud passivad — Other Liabilities	21 800 244,50
valitsusele	—		
teistele *)	11 837 176,09		
5. Kinnis- ja vallasvara — Immovable			
Property and Equipment	3 449 933,06		
6. Muud aktivad — Other Assets	33 232 971,22		
	<u>110 829 078,31</u>		<u>110 829 078,31</u>

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: }
Proportion of Reserve to Current Liabilities: } 60,01 %

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 803 471,97
Includes Ehr. 803 471,97 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

Riigi Teatajas ja Riigi Teataja eriväljaandes „Eesti Vabariigi lepingud välisriikidega“ 1938 avaldatud kaubandus- ja maksete lepped ning teadaanded nende kohta.

- RT
1. Eesti-Kreeka kaubandus- ning maksete õiendamise kokkulepe.
  8. Teadaanne Eesti-Prantsuse kaubandus-konventsioonile lisandatud nimekirja C alusel Eestile lubatud tollimäära konsolideerimiste ülesitlemise kohta mõnedele eesti tootele ja õiendus.
  12. Eesti-Belgia-Luksemburgi kaubandus- ja transferdi kokkulepe.
  27. Eesti-Poola tariifiprotokoll.
  37. Teadaanne Eesti-Poola tariifiprotokollis esialgse jõustumise kohta.
  40. Teadaanne Eesti-Ungari kaubandus- ja laevanduslepingu lisaprotokollis jõustumise kohta.

E. V. lepingud välisriikidega nr. RT

- 1/2. Teadaanne Eesti-Läti lepete ja nende täienduste kehtivuse ajutise pikendamise kohta.

E. V. lepingud välisriikidega nr. RT

2. Teadaanne Eesti ja P.-Am. Ühendriikide vahelise sõprus-, kaubandus- ja konsulaarlepingu kehtivuse pikendamise kohta.
2. Teadaanne kokkuleppe sõlmimisest Eesti Maksudetalituse ja Läti rahandusministeeriumi vaheliste maksete õiendamise kohta Eesti-Läti kliiringarve kaudu.
2. Teadaanne Eesti-Tšehhoslovakkia 1927. a. kaubanduslepingu täienduskokkuleppe jõustumise kohta.
3. Eesti-Poola tariifiprotokollis lisaprotokoll.
6. Eesti-Türgi kaubandus- ja kliiringkokkulepete protokoll.
11. Eesti-Sveitsi kaubandusprotokoll.
11. Eesti-Madalmaade kaubanduskokkulepe.
12. Eesti-Saksa kaubandus- ja laevanduslepingu ning kaubanduslepete teine lisakokkulepe.

SOOME. Soome-Saksa kliiringsaldo. — *Finnish-German Clearing Balance.*

Saksa-Soome kliiringsaldo, mis m. a. okt.-ks. tõusis ligi 75 milj. Smk-le Soome kasuks, langes 1938. a. lõpuks 0,2 milj.

Smk-le ning k. a. jaan. tekkis juba saldo Saksa kasuks.

Inglise ja Saksa osatähtsus soome väliskaubanduses.

Shares of United Kingdom and Germany in Finnish Foreign Trade.

Soome väljaveos langes m. a. Inglise osatähtsus 43,1% 1937. a., 42,5% 1938, samal ajal tõusis Saksa osatähtsus 12,8% 1937. a., 15,1% — 1938. a. Sama arengukäiku näi-

tab Soome sissevedu, sissevedu Inglisest 1937. a. 19,0%, 1938. a. — 18,3%; sissevedu Saksast 1937. a. 16,5%, 1938. a. — 18,1%.

Läti kaupade sisseveo soodustamine Kreekas.

Promotion of Latvian Imports into Greece.

Ajakirjanduse teatel on Kreeka majandusministeerium saatnud ringkirja kaubanduskodadele, milles öeldakse, et Kreeka võiks müüa enam Läti (peamiselt rosinaid) juuhl, kui suureneks läti kaupade import Kreeka, sest Kreeka-Läti maksete alal püsib

juba pikemat aega tunduv ülekaal Kreeka kasuks. Sisseveo suurendamiseks Lätiist soovitatakse osta sealt; võid, rasva, metsamaterjali ja puukaupa, tselluloosi, paberit, pappi ja nahku.

Läti võtab osa Leipzigi messist. — *Latvia Participates in Leipzig Fair.*

K. a. võtab Läti esmakordselt osa Leipzigi messist. Väljapanemisele tulevad: seemned, lina, napsid, metsamaterjal, maius-

tised, juust, konservid, kondijahu, nahad, kipsplaadid. Üldse on senini endi andnud, Leipzigi messile üles esinemiseks 28 riiki.

Läti-Hollandi kaubanduskokkulepe. — *Letto-Dutch Trade Agreement.*

Läti delegatsiooni poolt Haagis peetud kaubanduslikud läbirääkimised lõppesid 2. II 39 kokkuleppe allakirjutamisega.

Põllumajanduse tulukus Lätis. — *Remunerativeness of Latvian Agriculture.*

Läti Põllutöökoja poolt teostatud uurimisel on selgunud, et 1936/37 m. a. kohta võib arvestada läti põllumajanduse tulu keskmiselt 188,50 lat. ha-lt. Üksikute talundite juures sõltub tulukuse määr nende suuruselt. Suurimat tulu ha-lt saavutasid 20—50 ha suurused talud; tulukus oli väiksem väiksemal ja suuremal taludel. Saadud tu-

lust langeb 55,4% loomapidamise arvele, sellest 35,5% veisekasvatusele ja piimandusele, 12,9% seapidamisele, 2,5% hobusekasvatusele, 2% linnukasvatusele, 1,5% lambakasvatusele ja 0,6% mesindusele. Ülejäänud 44,6%-st moodustavad tulud põlluharimisest 28%.

Kanalisatsioonitorude tööstuse asutamine Lätis.

Foundation of Sewage Pipe Industry in Latvia.

A./s. Klegelis (telliskivi) kavatseb ehitada moodse vabrikku kanalisatsioonitorude, tulekindlate kivide, pörand- ja seinakatte-

kivide tootmiseks. Uut tööstust loodetakse suurendada mõne aasta jooksul niivõrd, et jääb ära sissevedu sel alal.

LEEDU.

Leedu telliskivitööstus. — *Lithuanian Brick Industry.*

Alles hiljuti oli Leedus nõudmine telliskivide järele vähe nimetamisväärt ja leedu suuremad telliskivikäitised suutsid täita kõiki nõudmisi. Kuid viimaseil aastail alanud suur ehitustegevus lõi olukorra, mis tekitab telliskivitööstusele suuri raskusi kõigi tellimuste täitmiseks. Eriti suurt puudust telliskivide järele tundsid need alevid ja külad, millised asuvad eemal suuremaist keskust ja milledega puudub korralik ühendus. Telliskivide puuduse kõrvaldamiseks hakati telliskive valmistama maal ja tekkisid nn.

maatelliskivikäitised. Need väikesed maal-asuvad telliskivikäitised on suutnud senini täita kõiki neile pandud lootusi ja neile kuulub praegu kogu Leedu telliskivitoodangus väga tähtis osa.

Maatelliskivikäitiste arvust ja toodangust annab kujulka ülevaate järgnev tabel:

	Käitiste arv	Valmistatud telliskive
1938	305	40 921 100
1937	264	27 120 500
1936	231	20 493 800
1935	208	16 662 200

Seadusprojekt Majandusnõukogu ellukutsumiseks. — *Foundation of Economic Council.*

Tähendatud projekti järgi kavatsetakse luua eriline nõukogu, mis koosneks Vabariigi Presidendi poolt nimetatud 30 liikmest. Majandusnõukogu ülesandeks oleks uurida

riigi majandusseisundit ja valmistada ette rahvusliku majanduselu kohta käivaid seadusprojekte.

Leedu-NSVL-u kaubanduskokkulepe. — *Lithuanian - U. S. S. R. Trade Agreement.*

Leedu ja NSVL-u vahel sõlmiti kaubanduskokkulepe 1939. a. kohta. Selle kokkuleppe kohaselt jäävat kaubavahetus seniseis-

se piiresse, s. o. umbes 12 — 14 milj. Ht. mõlemalt poolt.

Leedu väliskaubandus 1938. a. — *Lithuanian Foreign Trade in 1938.*

1938. a. osutus leedu väliskaubandusele kaunis raskeks maailmaturuhindade languse tõttu. Kuid vaatamata m. a. ebasoodsale maailmamajandus-konjunktuurile, näitas leedu väliskaubandus tõusu.

	1938	1937	1931—35	1929—31
Väljavedu milj. lit.	233,2	208,3	162,2	312,2
Sissevedu milj. lit.	224,7	212,7	144,1	298,9
Bilanss milj. lit.	+8,5	-4,4	+18,1	+13,3

Võrreldes 1937. a. oli m. a. väljavedu suurem 12%. Leedu väliskaubandus oli 1938. a. naaberriige omast palju positiivsem tänu just leedu majandusjuhtide poolt tarvituselevõetud abinõudele väliskaubanduse ergutamiseks.

Jälgides üksikasjaliselt Leedu eksporti võib konstateerida peagu kõigi väljaveoartiklite suurenemist. Ainult metsamaterjali ja hobuste väljaveos on märgata veidi tagasiminekut. Üksikute artiklite järgi kujunes väljavedu:

	1938	1937	1932.—35. a. keskm.
Hobused arv	11 864	13 262	14 400
Sarvloomad "	3 911	2 525	5 176
Elussaad "	153 126	137 674	51 387
Tapetud sead "	217 828	225 082	410 365
Linnud tonnides	2 665,6	2 201,9	2 218,6

	1938	1937	1932.—35. a. keskm.
Singid "	1 300,7	628,9	129,3
Searasv "	1 610,2	383,8	759,2
Või "	17 412,8	15 058,4	10 832,8
Juust "	908,9	416,6	688,5
Munad "	4 788,8	4 228,2	1 645,2
Teravili "	132 339,3	5 795,3	49 959,0
Puuvili "	2 416,3	1 225,0	1 073,7
Karus- ja loomanahad "	1 770,9	1 728,4	2 519,1
Ristikheinaseemned "	1 615,0	2 268,0	1 319,2
Linaseemned "	5 649,0	20 678,6	8 219,9
Palgid (töötleмата) "	30 892,7	128 618,4	146 904,7
Metsamaterjal "	128 799,6	153 613	91 990,4
Vineer "	5 161,3	6 250,5	4 436,4
Tselluloos "	49 939,7	68 621,5	49 164,4
Lina "	18 780,0	16 087,4	8 905,1
Nahk (tööletatud) "	263,3	176,8	255,7
Tlikuõlg "	1 793,7	2 533,5	1 779,6
Rauatooted "	199,3	11,8	164,2
Väetis "	6 081,0	1 177,0	6 733,6
Puupiiritus "	1 506	367	338

Tähtsamate leedu väljaveoartiklite, nagu sigade ja või, eksport suurenes 1938. a. veelgi ja Leedu ületas selles kõik omad naabrid.

1938. a. suurem väljavedu võrreldes 1937. a. oli tingitud eriti suurest teraviljaeksporidist, mis moodustas üle 132 000 tn.

Leedu pani m. a. erilist rõhku kunstväetise, puupiirituse, viinasaaduste ja malusainete väljaveole.

ROOTSI. Rootsi-Saksa kaubanduskokkulepe. — *Swedish-German Trade Agreement.*

Rootsi ja Saksa valitsuskomisjonid jõudsid 19. I 39. kokkuleppele mõlema maa vahelise kaubanduse kohta 1939. a.

Rootsi väliskaubanduse väljavaateid. — *Outlook of Swedish Foreign Trade.*

Rootsi kaupade väljavedu, mis 1078,7 milj. kr-lt 1933. a. iga aastaga tõustes jõudis 1937. a. 2000,4 milj. kr-le, langes 1938. a. 1838,9 milj. kr-le. Sama käiku näitab sissevedu, tõustes 1 095,9 milj. kr. 1933. a. 2123,5 milj. kr-le 1937. a. ja langes 1938. a. 2068,1 milj. kr-le. Olles 1933 ja 1934. a. ligikaudu tasakaalus, oli rootsi väliskaubandus järgnevatel aastail passiivne ning m. a. tõusis passiivsus 229,2 milj. kr-le. Sisseveos osutavad tagasiminekut peamiselt tekstiilkaubad ja metallid ning metallitooted.

Seevastu näitas masinate sissevedu m. a. veelgi suurenemist, kuna kestsid edasi eelmisel aastail algatatud tööstuste täiendamised. Väljaveos on märgata õige tunduvalt tagasiminekut metsamaterjali ja puukaupade, tselluloosi ning paberi alal, ja langustendentsi neil aladel arvatakse jätkuvat. Kuigi m. a. suurenes tähelepandavalt rauamaagi ning raua väljavedu ja sel alal ei ole tagasiminekut näha ette, ei suuda see ometi vältida ekspordi kogusumma vähenemist.

Suu- ja sõratõve kahjud Rootsis. — Damages from Foot and Mouth Disease in Sweden.

Kuni jaan. lõpuni tapeti suu- ja sõra- milj. kr. Viimasel ajal on suu- ja sõratau-
tõve pärast Rootsis 19 000 veist ja 21 000 di juhtude arv vähenenud tunduvalt.
siga. Kahjude katteks on makstud 10,3

INGLISE.

Inglise-Saksa kiviõiekspordi kokkulepe

Anglo-German Agreement regarding Coal Exports.

28. I 39 saavutati eelkokkulepe Inglise ja Saksa kiviõiekspordi kokkulepustami- seks. Määrati kindlaks ekspordikontingendid kummalegi maale, arvestades nende senist

eksporti. Kokkuleppe üksikasju ei ole aval- datud. Arvatakse, et osutub võimalikuks laiendada seda kokkulepet ka teiste kivisütt ekspordivate maade juurdeõmbamisega.

Eesti väliskaubandusbilanss tähtsamate riikidega jaanuaris 1937/39 a. 1000 kr.

Estonian Trade Balances with Principal Countries, January 1937/39 (in 1000 Kr.)

	Jaanuar			1. I. — 31. XII				January			1. I. — 31. XII			
	Aasta	Väljavedu	Sisseevedu	Saldo	Väljavedu	Sisseevedu		Saldo	Year	Exports	Imports	Balance	Exports	Imports
ÜLDSE —	1939	7 780	6 907	+ 873				1939	151	136	- 5			
TOTAL . . .	1938	6 162	7 488	- 1 321	108 928	107 198	- 3 270	1938	100	128	- 28	1 697	3 029	- 1332
	1937	5 533	7 987	- 2 454	108 012	111 082	- 5 050	1937	150	534	- 384	2 374	3 222	- 848
Sellest —														
Thercof:	1939	2 825	1 192	+ 1 633				1939	152	40	+ 112			
Brifi	1938	2 188	1 276	+ 912	35 341	19 175	+ 16 166	1938	60	148	- 88	1 100	1 212	- 112
United Kingdom	1937	1 869	1 095	+ 774	35 936	18 499	+ 17 437	1937	159	64	+ 95	1 497	2 966	- 1469
Saksa	1939	2 030	2 371	- 341				1939	97	116	- 19			
Germany	1938	1 587	2 176	- 589	32 472	33 368	- 894	1938	72	145	- 73	1 487	1 880	- 403
	1937	957	1 941	- 984	32 356	28 977	+ 3 379	1937	106	469	- 363	1 375	2 269	- 894
U. S. A.	1939	119	452	- 333				1939	114	48	+ 66			
U. S. A.	1938	87	598	- 519	4 615	7 034	- 2 419	1938	64	26	+ 38	1 122	442	+ 680
	1937	174	488	- 314	2 981	9 083	- 6 102	1937	41	24	+ 17	1 482	449	+ 1013
Läti	1939	69	32	+ 37				1939	12	103	- 91			
Latvia	1938	29	86	- 57	1 200	1 163	+ 37	1938	-	77	- 77	491	1 200	- 709
	1937	62	94	- 32	1 114	1 563	- 449	1937	132	179	- 47	957	1 618	- 661
Prantsuse	1939	174	300	- 126				1939	18	81	- 63			
France	1938	513	223	+ 290	2 849	2 930	- 81	1938	104	90	+ 14	712	1 455	- 743
	1937	517	157	+ 360	3 356	2 889	+ 997	1937	45	166	- 111	696	1 485	- 789
Rootsi	1939	607	315	+ 292				1939	119	0	+ 119			
Sweden	1938	227	507	- 280	4 474	8 801	- 4 327	1938	255	2	+ 253	489	19	+ 470
	1937	280	196	+ 84	4 149	7 846	- 3 197	1937	87	5	+ 82	290	238	+ 52
Soome	1939	350	223	+ 127				1939	34	5	+ 29			
Finland	1938	251	322	- 71	5 809	4 664	+ 1 145	1938	15	10	+ 5	658	249	+ 604
	1937	505	188	+ 317	6 157	5 443	+ 714	1937	20	15	+ 5	542	876	+ 166
N. S. V. L.	1939	562	148	+ 414				1939	4	62	- 58			
U. S. S. R.	1938	808	158	+ 150	4 349	5 224	- 875	1938	2	59	- 57	166	743	- 577
	1937	207	70	+ 137	4 361	6 262	- 1 901	1937	247	30	+ 217	429	736	- 307
Ungari	1939	9	6	+ 1				1939	0	25	- 25			
Hungary	1938	13	3	+ 10	61	117	- 56	1938	2	35	- 33	173	339	- 166
	1937	1	2	- 1	65	797	- 732	1937	-	20	- 20	20	240	- 220
Bulgaria	1939	14	23	- 9				1939	59	35	+ 24			
Bulgaria	1938	0	22	- 22	35	290	- 255	1938	36	30	+ 6	289	505	- 216
	1937	0	21	- 21	0	311	- 311	1937	11	18	- 7	256	458	- 202
Taani	1939	85	211	- 126				1939	5	263	- 258			
Denmark	1938	45	108	- 63	1 581	1 680	- 349	1938	8	182	- 174	151	2 440	- 2289
	1937	37	33	+ 4	1 252	2 344	- 1 092	1937	22	196	- 174	372	2 439	- 2067